

СӨ Ж

Тақырып: Педагогикалық кеңес, оның мақсаты мен міндеттері, қызметі және өкілеттілігі модуль құрастыру

Қабылдаған: Қуанышбаева А.Н

Орындаған: Кәрім Сабина

Тобы: 105-71

- Педагогикалық қызмет - педагогикалық процесте тәрбиеленуші тұлғасын тәрбиелеудің, дамытудың, оның өзінше дамуының оңтайлы жағдайларын тудыруға және өзін еркін және шығармашылықта көрсетудің мүмкіндіктерін таңдауға бағытталған кәсіби қызмет.

Педагогикалық қызмет - негізгі мәселе
мұғалімнің талаптары мен мақсаттарының
оқушының мақсаттарымен,
мүмкіндіктерімен, тілектерімен, сәйкестігі;
педагогикалық қызмет сәтті жүзеге асыру
мұғалімнің педагогикалық технологияны,
педагогикалық техниканы игеруімен, оның
кәсіби санасынын деңгейімен байланысты.

Педагогикалық технология – педагогикалық іскерліктердің жетістігіне жеткізетін ғылыми жобалау және нақты өндіру. Сонымен педагогикалық процесс белгілі жүйе принциптерінде құрылатын болғандықтан, педагогикалық технология сыртқы және ішкі болып бөлінеді. Осы принциптерді жалғастырмалы орындау олардың объективті қарым-қатынасында және педагогтің тұлғасын толық көрсететін жинағы ретінде қарастырылуы мүмкін.

Педагогикалық қызмет үш моделі:

**мәжбүрлеу педагогикасы
(авторитарлық педагогикасы),**

**толық бостандық
педагогикасы**

серіктестік педагогикасы

Мәжбүрлеу педагогикасы (авторитарлық педагогикасы)

Авторитарлық тәрбие – тәрбиелеушінің еркіне бағынушылықты қарастыратын тәрбиелік концепциясы. Балалар белсенділігінің дамуын, олардың жеке даралық қабілеттерін тұншықтыратын, тәрбиелеуші мен тәрбиеленушінің арасында кері пиғыл туғызатын тәрбие. Педагогикалық басшылықтың авторитарлық стилі билік қатынастарға негізделген, оқушылардың жеке дара ерекшеліктерін мойындамайтын, тәрбиеленушілермен әрекет жолдарында адамгершілік тәсілдерін ескермейді. Авторитарлық педагогиканың принципі – мұғалім – субъект, ал оқушы – тәрбиелеу мен оқытудың объектісі. Баланы басқарудың түрлі әдістері мұқият қарастырылған: қауіп, бақылау, бұйыру, тыйым салу, жазалау. Сабақ қатаң ұйымдастырылған, екпін тәрбиелік оқытуға түседі. Көрнекті өкілі – Иоганн Фридрих Гербарт (1776–1841). Мұндай стиль педагогқа ерекше мамандандырылған сипат туғызады: догматизм, күнәсіздік сезімі, педагогикалық әсірелеушілік, ойларындағы кешірімсіздік. Педагогикалық қызметтері оның бір көрінісі – морализацияны пайдалану

Педагог (гр. *paidagogs* — тәрбиеші) — білім беру, тәрбиелеумен немесе тәрбие мәселесімен айналысатын маман. Жалпы білім беретін мектеп мұғалімі, арнаулы орта, жоғары оқу орнының оқытушысы, мектепке дейінгі мекеменің, мектеп-интернаттың, балалар үйінің, түзету колониясының тәрбиешісі, педагогиканың ғылыми мәселелерін зерттеуші ғылыми қызметкер педагог делінеді.

Педагог педагогикалық қызметтің субъектісі ретінде

**Оқушылардың кәсіби
дайындығының мақсаты — ғылыми-
педагогикалық тапсырмаларды
орындауға және кәсіби оқыту
педагогы мен еңбек технологиялары
мұғалімінің кәсіптік қызметінің
қажетті функциялары мен түрлерін
орындауға бейім маманды
қалыптастыру болып табылады.**

**Маман оқыту үрдісінің білім беру
саласы, мәні, мағынасы және
құрылымы туралы білім жүйесін білуі
керек , сондықтан осы бағытта
педагогтың
субъективтілік қасиеттерін
құрылымдық көрсетілуімен тұлғалық
сапалары қарастырылады.**

Кесте 1-Педагогтың жалпы қасиеттері
Н.В. Кузьмина бойынша, субъектілік факторлар құрылымы:
табиғаттылық

Арнайы	Объективтік {мұғалімнің ғылыми дайындығы}
	Субъективтік {жеке мұғалімдік талант}
Тұлғалық	{адамгершілік — еріктік қасиеттер}

Н.В. Кузьмина бойынша, субъектілік факторлар құрылымы:
табиғаттылық типін, қабілеттер деңгейі мен құзырлықты қамтиды, оларға арнайы-педагогикалық, әдістемелік, әлеуметтік-психологиялық, дифференциалды-психологиялық, аутопсихологиялық құзырлық жатады.

Педагогикалық қарым-қатынас негіздері

Педагогикалық іс-әрекет, бір қатар іс-әрекеттер ішіндегі күрделі ұйымдасқан жүйе болып есептеледі.

- 1. Оқыту барысындағы мұғалімнің іс - әрекеті. Сабақ беруші педагог жалпы қызметтер мен мағыналардың ішінен өзіне қатысты қызметтерді ғана атқаруы тиіс. Келесі іс-әрекеттер бірінші іс - әрекеттерге рефлекстік қосымша ретінде келеді, яғни оған қызмет жасайды.**
- 2. Оқытудың тиімді амалдары мен құралдарын және оқытудың процедураларын теңдестіргендегі оқыту тәжірбиесінің жалпылама іс-әрекеті – оқытудың амалдары мен әдістерін құрастыратын методист іс - әрекеті осындай.**
- 3. Іс -әрекеттің методикалығы, бірақ ол оқу құралдары мен оқу сабақтарын құрастыруға бағытталған.**
- 4. Іс - әрекет оқыту сабақтарын бір тұтас жүйеге сабақтастырудан тұрады – оқу бағдарламаларын құрастыру бағдарламалау іс - әрекеті. Мұндай бағдарламалауды жүзеге асыру үшін, оқытудың мақсатын білу қажет, бірақта оқытудың бағдарламаларын құру барысында мақсаттың кейбір жалпы бөліктеріне бағытталады.**

МАҒАЛІМНІҢ КӘСІБИ ҚҰЗІРЕТТІЛІГІ – НӘТИЖЕГЕ БАҒЫТТАЛҒАН БІЛІМ БЕРУ НЕГІЗІ

Білім - теңіз, түбі де, шегі де жоқ.

Білім - адам баласының ортақ қазынасы.

«Құзырлық» сөзі туралы қазақ тілі терминдерінің салалық ғылыми түсіндірме сөздігінде: «құзыр (компетенция) – жалпы алғанда қайсыбір тапсырманы орындауға қабілеттілік немесе бір нәрсені жасау» деп берілген. Латын тілінен аударғанда «құзырлық – өз ісін жетік білу, танымы мол, тәжірибелі» деген мағынаны білдіреді. Белгілі бір саладағы құзырлықты меңгерген тұлға өз саласына сәйкес білім мен біліктілікпен қаруланған қандай да бір негізі бар ой - тұжырым жасайтын және тиімді әрекет ете алатын адамды есептеуге болады.

Енді осы ұғымдардың мәнін тереңірек талдайтын болсақ онда «құзыр» - тұлғаның белгілі бір пәндер шеңберіне қатысты білімі, біліктілігі, дағдысы мен іс - әрекеті саласына сай құзырлықтарды меңгеруі. Құзырлық белгілі сала бойынша жан - жақты хабардар, білгір деген мағынаны қамти отырып, қандай да бір сұрақтар төңірегінде беделді шешім шығара алады дегенді білдіреді. Кәсіби құзіреттілік деп педагогтың жеке бас салалары мен оның психологиялық – педагогикалық және теориялық білімнің, кәсіби біліктілігі мен дағдысының, тәжірибесінің бір арна тоғысуы деуге болады.

Кәсібилікті маманның дамуының әртүрлі бағыттарымен қатыстырып, кәсіби құзыреттіліктің төрт түрі анықталады: арнайы, әлеуметтік, жеке, дара.

- ❶ **1. *Арнайы, немесе қызметтік* кәсіби құзыреттілік жоғары кәсіби деңгейде қызметті меңгерумен және тек арнайы білімді игеріп қоймай, сонымен бірге оны тәжірибеде қолдануды білумен сипатталады.**
- ❷ **2. *Әлеуметтік* кәсіби құзыреттілік кәсіби қоғамдастықта қабылданған кәсіби қарым-қатынас тәсілдерін, біріккен кәсіби қызмет және серіктестік әдістерін игерумен сипатталады.**
- ❸ **3. *Жеке* кәсіби құзыреттілік өзін-өзі көрсету және өзін-өзі дамыту әдістерін, кәсіби деформацияға қарсы тұру құралдарын меңгерумен сипатталады. Және осыған маманның өз кәсіби қызметін жоспарлауды, өз бетімен шешім қабылдауды, проблеманы көруді енгізеді.**
- ❹ **4. *Дара (индивидуальды)* кәсіби құзыреттілік өз-өзін басқара білу тәсілдерін, кәсіби өсуге дайындық, кәсіби қартаюға берілмеу, кәсіби мотивацияның табанды болуы қасиеттерін меңгерумен сипатталады.**

Педагогтың кәсіби құзыреттілігінің келесі компоненттерін бөлеміз: мотивациялық-еріктік, функционалдық, қарым-қатынастық және рефлексиялық.

- **Мотивациялық-еріктік** (мотивация — себептер жүйесі) компонентке мотивтер (себептер, дәлелдер), мақсаттар, қажеттіліктер, құнды тіректер енеді, мамандықта тұлғаның шығармашылық көрінуіне ықпал етеді, кәсіби қызметке қызығушылықтың болуын білдіреді.
- **Функционалдық** (лат. *functio* — орындау) қандай да бір педагогикалық технологияны жобалап жүзеге асыру үшін мұғалімге қажетті, жалпы жағдайда педагогикалық қызмет әдістері туралы білім түрінде көрінетін компонент.
- **Қарым-қатынастық (коммуникативтік)** (лат. *communicatio* — байланыстырамын, қарым-қатынас жасаймын) құзыреттілік компонентіне ойын анық, нақты жеткізе білу, көз жеткізе білу, дәлелдеу, дәлел құра білу, талдау, ойын айта білу, рационалды және эмоционалды ақпаратты жеткізе білуі, өзара қарым-қатынас орната білуі, әріптестер әрекеттерімен өз әрекетін келістіруі, әртүрлі іскерлік жағдаяттарда қарым-қатынастың озық стилін тандау, диалог ұйымдастыру және қолдау көрсету енгізіледі.
- **Рефлексиялық** (лат. *reflexio* — артына назар аудару) компоненті өз қызметінің және өз дамуының, жеке жетістіктерінің деңгейінің нәтижесін саналы бақылай білумен, креативтілік, алға ұмтылушылық, серіктестікке бағытталу, шығармашылық, өзіндік талдауға бейімділік сияқты қасиеттер мен ерекшеліктерді қалыптастырумен анықталады. Рефлексиялық компонент жеке жетістіктердің бағыттаушысы, адамдармен қарым-қатынаста жеке мағынаны іздеу, өз-өзін басқару, және де өз-өзін тануды, кәсіби өсуді, шеберлікті жетілдіруді, мағыналы шығармашылықты қызметті оятушы және жұмыстың дара стилін қалыптастыру болып табылады.

**Назарларыңызға
рахмет!!!**